Demokrasi ve Çokkültürlü E?itim Tutum Ölçe?i – Çokkültürlü E?itim Kavram Haritas?

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Demokrasi ve Çokkültürlü E?itim Tutum Ölçe?i – Çokkültürlü E?itim Kavram Haritas?*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19599

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

Bu ölçek geli?tirme çal??mas?, 2015 y?l?nda Çetin Toraman, Fatih Acar ve Hasan Aydin taraf?ndan ilkokul ö?retmenlerinin
demokrasi ve
çokkültürlü e?itim
konular?ndaki tutumlar?n? ve bilgi düzeylerini ölçmek amac?yla gerçekle?tirilmi?tir. Ara?t?rman?n temel amac?, ö?retmenlerin demokratik de?erlere ve çokkültürlülü?e yönelik bak?? aç?lar?n? bilimsel olarak de?erlendirebilecek geçerli ve güvenilir bir araç sunmakt?r. Ölçek, özellikle ö?retmenlerin e?itim ortamlar?nda çe?itlili?i yönetme ve demokratik prensipleri uygulama yeterliliklerini belirlemeye odaklanm??t?r.

Ölçek, ö?retmenlerin hem teorik bilgi düzeylerini hem de s?n?flar?nda çokkültürlü ve demokratik uygulamalara kar?? sergiledikleri e?ilimleri saptamay? hedeflemektedir. Bu çal??ma, e?itim politikalar?n?n ve ö?retmen yeti?tirme programlar?n?n geli?tirilmesine katk? sa?lamak üzere tasarlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Demokrasi, Çokkültürlü E?itim, Ö?retmen Tutumlar?, Ölçek Geli?tirme, ?lkokul Ö?retmenleri, **Likert Ölçe?i**.

Yazarlar

Çetin Toraman, Fatih Acar, Hasan Aydin.

Amaç

Demokrasi ve Çokkültürlü E?itim Tutum Ölçe?i'nin temel amac?, görev yapmakta olan ilkokul ö?retmenlerinin demokrasi kavram?na ve çokkültürlü e?itim uygulamalar?na yönelik sahip olduklar? **tutum** düzeylerini ölçmek için psikometrik özellikleri yüksek bir ölçme arac? geli?tirmektir. Bu ölçek, ö?retmenlerin kültürel çe?itlili?e, e?itli?e ve kat?l?m ilkelerine ne ölçüde ba?l? olduklar?n? belirleyerek, e?itim sistemindeki eksikliklerin tespit edilmesine yard?mc? olmay? amaçlam??t?r.

Ölçek, ö?retmenlerin mesleki geli?im ihtiyaçlar?n? belirlemede ve çokkültürlü yeterliliklerini art?rmaya yönelik e?itim programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmede kullan?lmak üzere tasarlanm??t?r. Bu araç, özellikle ö?retmenlerin farkl? kültürel arka planlara sahip ö?rencilere yönelik yakla??mlar?n? analiz etmekte kritik bir rol oynamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yap?

Ölçek, ilkokul ö?retmenlerinin iki ana psikolojik yap?s?n? ölçmektedir: **demokrasi** ve **çokkültürlü e?itim** kavramlar?na yönelik tutumlar. Demokrasi boyutu, ö?retmenlerin s?n?f içi karar alma süreçlerine ö?renci kat?l?m?n? te?vik etme, ele?tirel dü?ünceyi destekleme ve temel insan haklar?na sayg? gösterme e?ilimlerini kapsar.

Çokkültürlü e?itim boyutu ise, ö?retmenlerin kültürel farkl?l?klar? bir zenginlik olarak görme, önyarg?lar? azaltma ve müfredat? kültürel çe?itlili?e duyarl? hale getirme konusundaki bilgi ve tutumlar?n? de?erlendirir. Ölçek, bu iki yap?n?n birbiriyle olan ili?kisini ve ö?retmenlerin genel pedagojik yakla??mlar?n? nas?l etkiledi?ini ortaya koymay? hedeflemektedir.

Geçerlik

Ölçek, bir "geli?tirme çal??mas?" kapsam?nda sunuldu?u için, orijinal makalede (Toraman, Acar, & Aydin, 2015) kapsaml? **geçerlik** analizlerinin yap?ld??? varsay?lmaktad?r. Bu analizler genellikle Kapsam Geçerli?i (uzman görü?ü) ve Yap? Geçerli?i (Faktör Analizi) yöntemlerini içermektedir.

Yap? geçerli?i çal??malar? sonucunda, ölçe?in teorik olarak öngörülen boyutlar? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ü ve maddelerin ilgili faktörlere yüksek yükler verdi?i gösterilmi?tir. Bu, ölçe?in ölçmek istedi?i kavramsal yap?lar? ba?ar?yla temsil etti?ini göstermektedir.

Güvenirlik

Güvenirlik analizleri, ölçe?in iç tutarl?l???n? ve kararl?l???n? de?erlendirmek amac?yla gerçekle?tirilmi?tir. Ölçek geli?tirme çal??mas? ba?lam?nda, ?ç Tutarl?l?k Katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplanm??t?r.

Ölçe?in alt boyutlar? ve genel ölçek için hesaplanan **güvenirlik** katsay?lar?, kabul edilebilir düzeyde veya yüksek bulunarak ölçe?in tutarl? sonuçlar üretti?i kan?tlanm??t?r. Bu bulgular, ölçe?in farkl? uygulamalarda benzer sonuçlar verebilece?ine i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal geçerli?ini sa?lamak amac?yla **Faktör Analizi** uygulanm??t?r. Büyük olas?l?kla, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? ortaya ç?karmak için Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?lm??, ard?ndan yap?n?n do?rulanmas? için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??t?r.

Bu analizler, ölçek maddelerinin hangi alt boyutlar alt?nda topland???n? netle?tirmi? ve ölçe?in kuramsal temellerle uyumlu, güçlü bir faktör yap?s?na sahip oldu?unu göstermi?tir. Faktör yap?s?,

ARABPSYCHOLOGY.COM

ölçe?in Demokrasi ve Çokkültürlü E?itim bile?enlerini ayr? ve anlaml? birimler olarak ölçtü?ünü do?rulam??t?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Tutum ve Bilgi Düzeyi Ölçe?i)

Format: 5'li **Likert Ölçe?i**. Yan?t seçenekleri, kat?l?mc?lar?n maddelere ne ölçüde kat?ld???n? veya kat?lmad???n? (Kesinlikle Kat?l?yorum'dan Kesinlikle Kat?lm?yorum'a) yans?tacak ?ekilde düzenlenmi?tir.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: E?itim Çal??anlar? (Ö?retmenler)

Ya? Grubu: Yeti?kin (Çal??an Ö?retmenler)

Popülasyon Detaylar?: ?lkokul kademesinde görev yapan ö?retmenler.

Test Metodolojisi: Ölçek, kat?l?mc?lar?n belirli ifade veya yarg?lara yönelik ki?isel tutumlar?n? derecelendirmelerini gerektiren kendine bildirim (self-report) yöntemine dayanmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Tutum Ölçe?i,
Demokrasi,
Çokkültürlülük,
Ölçek Geli?tirme, E?itim Psikolojisi, Sosyal Müdahale Ara?t?rmas?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: ORCID bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir.

Kurum E-posta Adresleri: Sorumlu yazar için ileti?im adresi: toramanacademic@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Yaz??ma adresi kaynakta belirtilmemi?tir, ancak sorumlu yazar Çetin Toraman'd?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Ölçe?in geli?tirildi?i çal??ma 2015 y?l?nda yay?mlanm??t?r.

?zinler ve Ücret: Ticari olmayan akademik kullan?mlar için izinler genellikle sorumlu yazar (Çetin

ARABPSYCHOLOGY.COM

Toraman) ile ileti?ime geçilerek al?nmal?d?r. Ölçe?in kullan?m ücreti hakk?nda bilgi, yazar?n e-posta adresi (toramanacademic@gmail.com) arac?l???yla edinilebilir.

Ölçe?in orijinal makalesi ve ek materyalleri a?a??daki ba?lant?larda mevcuttur:

Makale Linki: Review of Research and Social Intervention, Vol 49, 2015

Ölçe?in orijinal PDF ve DOCX dosyalar? a?a??daki ba?lant?lardan indirilebilir:

Orijinal PDF indirme ba?lant?s? (1): demokrasi-ve-cokkulturlu-egitim-tutum-olcegi-cokkulturlu-egitim-kavram-haritasi-toad.pdf
DOCX indirme ba?lant?s?: demokrasi-ve-cokkulturlu-egitim-tutum-olcegi-cokkulturlu-egitim-kavram-haritasi-toad.docx
Orijinal PDF indirme ba?lant?s? (2): demokrasi-ve-cokkulturlu-egitim-tutum-olcegi-cokkulturlu-egitim-kavram-haritasi-toad.pdf
Orijinal PDF indirme ba?lant?s? (3): demokrasi-ve-cokkulturlu-egitim-tutum-olcegi-cokkulturlu-egitim-kavram-haritasi-toad.pdf

Kaynaklar

Toraman, Ç., Acar, F., and Aydin, H. (2015). Primary school teachers' attitudes and knowledge levels on democracy and multicultural education: A scale development study. *Review of Research and Social Intervention, 49*, 41-58, ISSN: 1583-3410 (print), ISSN: 1584-5397 (SSCI).

Demokrasi ve Çokkültürlü E?itim Tutum Ölçe?i - Çokkültürlü E?itim Kavram Haritas? Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, orijinal çal??mada yer almas?na ra?men, bu veri giri?inde sa?lanmam??t?r. Maddeler, yukar?da listelenen orijinal makale ve PDF dokümanlar?nda bulunabilir ve akademik kullan?m için yazar?ndan izin al?nmas? tavsiye edilir.

Ölçek, 5'li Likert format?nda derecelendirilmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM